

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर, महाराष्ट्र

दूर शिक्षण केंद्र

बी. ए. भाग-२ : अर्थशास्त्र
सत्र ३ : पेपर - १
सहकाराची तत्त्वे
सत्र ४ : पेपर - २
भारतातील सहकारी संस्था
(आंतर विद्याशाखीय विषय - I.D.S.)

(शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ पासून)

© कुलसचिव, शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर (महाराष्ट्र)

प्रथमावृत्ती : २०२०

बी. ए. (सहकाराची तत्त्वे, भारतातील सहकारी संस्था) भाग - २ करिता

सर्व हक्क स्वाधीन. शिवाजी विद्यापीठाच्या परवानगीशिवाय कोणत्याही प्रकाराने नक्कल करता येणार नाही.

प्रती : ३००

प्रकाशक :

डॉ. व्ही. डी. नांदवडेकर

कुलसचिव,

शिवाजी विद्यापीठ,

कोल्हापूर - ४१६ ००४.

मुद्रक :

श्री. बी. पी. पाटील

अधीक्षक,

शिवाजी विद्यापीठ मुद्रणालय,

कोल्हापूर - ४१६ ००४.

ISBN- 978-93-89327-73-1

★ दूरशिक्षण केंद्र आणि शिवाजी विद्यापीठ याबद्दलची माहिती पुढील पत्त्यावर मिळू शकेल.
शिवाजी विद्यापीठ, विद्यानगर, कोल्हापूर-४१६ ००४ (भारत)

(ii)

दूरशिक्षण केंद्र,
शिवाजी विद्यापीठ,
कोल्हापूर

सहकाराची तत्त्वे; भारतातील सहकारी संस्था
(आय.डी.एस.)

अभ्यास घटकांचे लेखक

लेखन सहभाग	सत्र-३ घटक क्रमांक	सत्र-४ घटक क्रमांक
प्रा. डॉ. एस. एस. पाटील कला व वाणिज्य महाविद्यालय, वडूज	१, २	-
डॉ. एस. के. चव्हाण आजरा महाविद्यालय, आजरा	३	-
प्रा. डॉ. गणपत गोपाळ गायकवाड शिवराज महाविद्यालय, गडहिंग्लज	४	-
डॉ. काशिनाथ रामचंद्र तनंगे कला, वाणिज्य आणि विज्ञान महाविद्यालय, गडहिंग्लज	-	१
डॉ. व्ही. बी. देवकर जयसिंगपूर कॉलेज, जयसिंगपूर	-	२
प्रा. रोहिणी देशपांडे श्रीमती एम. जी. कन्या महाविद्यालय, सांगली	-	३
डॉ. आण्णा काका पाटील सद्गुरू गाडगे महाराज कॉलेज (स्वायत्त), कराड.	-	४

■ संपादक ■

डॉ. वंदना देवकर
जयसिंगपूर कॉलेज,
जयसिंगपूर

डॉ. संजय धोंडे
आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय,
मेढा

(vi)

The system of Distance Education has the potential to fulfil the enormous responsibility of universalization and democratization of education by maintaining the standard of education, providing Education relevant to the needs of the country at reasonable costs and making optimum use of the media.

Our endeavour is :

1. to provide an alternative non-formal channel for higher education.
2. to reduce the pressure on the conventional university system by supplementing it.
3. to provide a means for continuing and life-long education so as to enrich the lives of people.
4. to bring higher education within the reach of those who have had no access to it.
5. to democratize higher education by providing access to large segments of the population-particularly the disadvantaged groups such as those living in remote and rural areas, including working people, women and other adults who wish to acquire and upgrade their knowledge and skills through studies in various fields.
6. to help those who wish to improve their educational qualifications and are interested in undertaking advanced studies of their interest, without being required to join as full time students.

Dr. V. D. Nandavadekar
Registrar

Shivaji University, Kolhapur
Website : www.unishivaji.ac.in

Prof. (Dr.) D. N. Kashid

I/c Director

CENTRE FOR DISTANCE EDUCATION

Telephone No. : 2693771, 2693871,
2694171, 2694771

I/C. PRINCIPAL
Arts, Commerce & Science College
Gadhinglaj, Dist. Kolhapur.

ISBN : 978-93-89327-73-1